

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Гуманітарно-педагогічний факультет

Кафедра фізичної культури і спорту

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ
МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

для здобувачів вищої освіти
освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт»
спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

УДК 796.01/.09

Костенко М.П., Бринзак С.С. Методичні вказівки до виконання і захисту магістерських кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» другого (магістерського) рівня вищої освіти. К. : НУБіП України, 2024. 38 с.

*Затверджено на засіданні вченої ради Гуманітарно-педагогічного факультету
НУБіП України: Протокол №4 від 17 жовтня 2024 р.*

Рецензенти: **Терентьєва Наталія Олександрівна** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичної культури і спорту Національного університету біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Шамич Олександр Миколайович – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання і спорту Київського національного університету будівництва і архітектури, м. Київ

Навчальне видання

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ І ЗАХИСТУ
МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

ЗМІСТ

Передмова	4
Вимоги до структури магістерських кваліфікаційних робіт	5
Методика написання магістерської кваліфікаційної роботи	11
Вимоги до оформлення магістерської кваліфікаційної роботи	15
Орієнтовна тематика для магістерських кваліфікаційних робіт	17
Вибір та затвердження теми магістерської кваліфікаційної роботи ...	21
Рекомендації з підготовки до захисту магістерської кваліфікаційної роботи	22
Оцінювання магістерської кваліфікаційної роботи	23
Додатки	25

ПЕРЕДМОВА

Магістерська кваліфікаційна робота – це самостійна індивідуальна робота з елементами дослідництва та інновацій, яка є підсумком теоретичної та практичної підготовки в рамках обов'язкової та вибіркової складових освітньо-професійної чи освітньо-наукової програми підготовки магістрів. Кваліфікаційна робота є формою контролю набутих студентом або слухачем магістратури у процесі навчання інтегрованих знань, умінь, навичок, компетентностей необхідних для виконання професійних обов'язків.

Навчальним планом підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» передбачене написання студентами кваліфікаційних робіт упродовж 3-го семестру (2-й рік навчання).

Метою магістерської кваліфікаційної роботи є проведення теоретичних та практичних досліджень, поглиблене осмислення професійної проблеми, розробка інноваційних пропозицій, проведення наукової діяльності та заходів щодо їх впровадження у сфері фізичної культури і спорту.

Завдання цього виду самостійної наукової роботи для ОС «Магістр» є:

- закріпити уміння організовувати та проводити дослідження із застосуванням валідних та надійних методів;
- узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки;
- розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість;
- доступно й аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях;
- здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності;
- здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Етапи практичної підготовки магістерської кваліфікаційної роботи фіксуються у індивідуальному плані студента магістратури.

Наповнення магістерської кваліфікаційної роботи вміщує критичний аналіз літературних джерел та їх узагальнення, характеристику досліджених фактів, явищ і закономірностей та одержаних власних результатів досліджень.

Висновки ґрунтуються на основі власних досліджень, викладаються чітко і лаконічно.

Виконуючи магістерську кваліфікаційну роботу, здобувачі ОС «Магістр» повинні керуватись Положенням про підготовку і захист магістерської роботи у Національному університеті біоресурсів і природокористування України від 23.06.2021 р., № 11 (оприлюднено на сайті університету: <https://nubip.edu.ua/node/12654>).

На усіх етапах виконання магістерської кваліфікаційної роботи студент повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, описаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті

біоресурсів і природокористування України від 28.02.2018 р. № 7, у Положенні про політику використання штучного інтелекту у Національному університеті біоресурсів і природокористування України від 15.08.2024 р. № 1 (оприлюднені на сайті університету: <https://nubip.edu.ua/node/12654>)

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Кваліфікаційна робота може мати як практично-дослідницький, так і теоретично-дослідницький характер. Це залежить від формулювання теми роботи, її мети і завдань.

Магістерські роботи за змістом можуть бути:

- теоретичні (виконані на основі аналітичного опрацювання літературних джерел з обраної теми);
- емпіричні (виконані на основі аналізу передового досвіду роботи фахівців, власного досвіду магістранта);
- конструктивні (передбачають виготовлення приладів, наочних посібників, тренажерів, макетів з інструкцією до їх застосування чи вивчення ефективності їх використання шляхом проведення експерименту).

Кваліфікаційна робота повинна містити такі структурні компоненти:

Картку кваліфікаційної роботи, титульний аркуш, завдання до виконання кваліфікаційної роботи, реферат, зміст, перелік умовних позначень, скорочень термінів (за необхідності) – зміст та зразок оформлення див. Положення про підготовку і захист магістерської роботи (<https://nubip.edu.ua/node/12654>).

ВСТУП – повинен містити такі складові:

Актуальність теми дослідження – відповідає умовно на питання: чому автор хоче вивчати дану тему? Коротко викладається сутність проблеми, міра її вивчення (що уже зроблено у висвітленні цієї проблеми, які її аспекти ще недостатньо розкриті).

Актуальність дослідження визначає вибір проблеми. При її висвітленні потрібно:

- показати зв'язок наукової проблематики роботи з основними тенденціями розвитку сфери фізичної культури і спорту;
- обґрунтувати важливість вивчення цієї проблеми для практики сфери фізичної культури і спорту та довести, що її розв'язання важливе;
- висвітлити роботу вчених, які зробили значний внесок у вирішення проблеми, пов'язаної з різними аспектами сфери фізичної культури і спорту.

Об'єкт дослідження – відповідає на питання: якого явища буде стосуватись предмет даного дослідження? Формулювання об'єкту залежить від постановки теми. Він повинен бути узгодженим із змістом емпіричної частини дослідження. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжують проблемну ситуацію і обрані для вивчення.

Предмет дослідження – характеризує особливості, прояви об'єкта, які будуть безпосередньо вивчатись. Предмет дослідження відповідає на питання: що конкретно у вказаному явищі вивчає автор? Предмет дослідження – це теоретичне відтворення об'єктивної дійсності, тих суттєвих зв'язків і відношень, які підлягають безпосередньому вивченню в роботі; предмет є головними, визначальними для конкретного дослідження.

Мета дослідження – це очікуваний результат роботи, що дає можливість вирішити проблему, заявлену в актуальності дослідження, та умовно відповідає на питання: навіщо автор хоче вивчати це явище, об'єкт, предмет, заявлені у темі (який конкретний результат автор очікує отримати в ході своєї роботи). Не бажано у формулюванні мети використовувати слова: «вивчити», «дослідити» і т.д., бо вони вказують на засіб досягнення мети, а не саму мету. Краще використовувати такі слова: «перевірити», «виявити», «обґрунтувати», «розкрити» тощо. Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом його досягнення. Мета дослідження визначає головний напрямок вирішення проблеми.

Гіпотеза дослідження – відповідає умовно на питання: який результат автор припускає отримати після проведення емпіричного дослідження предмету. Це логічне обґрунтоване припущення автора про наявність, відсутність чи зв'язок між явищами, про характер цього зв'язку, закономірності, динаміку явищ.

Завдання дослідження – ставляться для доказів гіпотези і досягнення мети, умовно відповідають на питання: що треба зробити для досягнення мети та отримання результатів. Завдань може бути 4-6, їх формулювання може бути таким:

- проаналізувати стан проблеми, вивчити і узагальнити дані літературних джерел;
- визначити та обґрунтувати методи експериментального дослідження;
- провести емпіричне дослідження або експеримент, обробка отриманих даних;
- оцінити та інтерпретувати отримані дані, зробити їх узагальнення, сформулювати висновки;
- сформулювати практичні рекомендації.

Методи дослідження – зазначаються методи, які були обрані автором для досягнення поставленої мети і реалізації висунутих завдань.

Магістрант фізичної культури і спорту подає перелік використаних методів дослідження для досягнення сформульованої в роботі мети дослідження. Перераховувати їх потрібно визначаючи, що саме досліджувалося тим чи іншим методом дослідження.

Теоретична значущість дослідження – умовно відповідає на питання: яке теоретичне значення мають отримані результати? Визначається значущість отриманих у роботі результатів для теорії науки.

У кваліфікаційних роботах на здобуття ОС «Магістр» у вступі має бути

також складова **наукова новизна дослідження** – умовно відповідає на питання: що нового для вирішення науково-практичної проблеми запропонував автор?

Наукова новизна дослідження може зумовлюватися кількома чинниками: у магістерській роботі уточнюються окремі поняття з огляду на нові наукові дані, пропонується новий підхід у дослідженні якогось явища, тобто розглядається істотно нова методика, ставляться завдання, які не могли з'ясувати попередники тощо. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни.

Практична значущість дослідження – умовно відповідає на питання: яке значення для практичної роботи і для якої саме мають отримані результати, і де вони можуть бути застосовані. До практичних результатів дослідження належить розробка практичних рекомендацій, які спрямовані на застосування засобів і методів у сфері фізичної культури і спорту, тощо.

Апробація результатів дослідження. З метою освітлення та представлення результатів дослідження магістранту фізичної культури і спорту слід спрямувати свої зусилля на участь в науково-практичних конференціях студентів та участь у різних видах заходів наукового співтовариства, що також є апробацією результатів досліджень.

Структура та обсяг роботи: перелік основних складових роботи, загальна кількість сторінок, кількість сторінок основного тексту (від вступу до висновків), кількість малюнків, додатків, кількість використаних джерел. У цьому пункті необхідно подати перелік структурних елементів магістерської роботи, обґрунтувати послідовність їх викладу, вказати обсяг роботи, обсяг тексту та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. (теоретично-дослідницький).

У цьому розділі необхідно подати теоретичне вивчення проблеми. Він повинен мати свою змістовну назву, яка б відображала те, що у ній викладено. У розділі може бути декілька параграфів (підрозділів), у яких слід розкрити понятійний апарат, основні визначення і положення всього, що заявлене у формулюванні теми – поняття, їх взаємозв'язки, точки зору різних авторів на ці поняття. Необхідно зазначити, якої точки зору дотримується автор і чому. У розділі варто приділити увагу вивченню досліджень, суміжних з темою, здійснити їх критичний аналіз. Кожен з параграфів розділу повинен містити в кінці невеликий підсумок, де б узагальнювалось викладене і обґрунтовувалась необхідність подальшого дослідження. Кожен з параграфів повинен мати свою назву.

В загальному перший розділ за обсягом має складати не більше 30% від загального обсягу роботи.

РОЗДІЛ 2. (практично-дослідницький).

Цей розділ присвячений експериментальному (емпіричному) дослідженню проблеми. Розділ II та його параграфи повинні мати назви, які б відображали їх сутність. Тут описують логіку дослідження, методи та вибірку дослідження (обґрунтовується їх вибір), процедуру проведення дослідження,

отримані результати. Здійснюється ретельний аналіз отриманих результатів, їх інтерпретація, узагальнення, на їх підґрунті робляться висновки.

Результати емпіричних досліджень доцільно подавати у вигляді таблиць, схем, малюнків, графіків, які обов'язково слід супроводжувати текстовим описом. Дані таблиць не повинні дублюватись схемами, графіками і навпаки.

У ході пояснення отриманих даних доцільно співставити їх із даними, отриманими іншими дослідниками.

Для обробки отриманих результатів слід застосовувати математико-статистичні методи.

Обов'язково слід зазначити, чи підтвердилась гіпотеза дослідження, якщо не підтвердилась, то пояснити чим це може бути зумовлене.

РОЗДІЛ 3. (формульальний етап дослідження).

У цій частині дослідження автор розробляє програму заходів з урахування отриманих результатів, апробує їх та описує сутність заходів, процедуру їх апробації, отримані результати, робить висновки про ефективність запропонованих заходів.

У тексті потрібно розміщати ілюстративний матеріал (рисунок, графіки) або подавати фактичний матеріал у вигляді зведених таблиць (додаток Е). Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в науковій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації й таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більші від формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в науковій роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами. Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка (додаток В). Наприклад: Таблиця 1.2 (друга таблиця першого розділу). Якщо в магістерській роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця і її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці. Наприклад: Продовження табл. 1.2 Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад, «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок

підрозділу. Формули в магістерській роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках. Наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові й пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку. Наприклад: Примітки: ... Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку. У магістерській роботі необхідно застосовувати лише штрихові ілюстрації і оригінали фотознімків. Фотознімки меншого розміру від формату А4 повинні бути наклеєні на стандартні аркуші білого паперу формату А4. Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. За необхідності ілюстрації (підрисунковий текст) доповнюють пояснювальними даними. Цифровий матеріал зазвичай потрібно оформлювати у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки — з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою від 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без перегортання листка або з перегортаннями за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на іншу сторінку назву розміщують тільки над її першою частиною. Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не варто. Якщо цифрові або інші дані в якомусь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

32 Методичні рекомендації до написання магістерських робіт здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми «Фізкультурно-спортивна реабілітація» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» другого (магістерського) рівня вищої освіти Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожною символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Рівняння і формули у тексті треба подавати в окремому рядку. Вище і нижче від кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знаку рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (•) і ділення (:). Обсяг третього розділу магістерської роботи може складатися з 20-30 сторінок і більше.

ВИСНОВКИ.

Закінчувати наукову роботу необхідно «ВИСНОВКАМИ». Повинні чітко відображати зміст роботи, результати виконання її завдань та перевірки гіпотези. За обсягом висновки повинні складати 1,5 – 2 сторінки. Головна їх мета – підсумувати проведену роботу. Висновки подаються у вигляді окремих лаконічних положень та методичних рекомендацій. Дуже важливо, щоб вони відповідали меті і завданням дослідження. Кількість пунктів у висновках залежить від кількості завдань, які були поставлені у роботі. Кожний висновок повинен бути відповіддю на завдання. Іноді може бути кілька відповідей-висновків на кожне завдання, але повинно бути не більше трьох відповідей на одне завдання роботи. У висновках вказують, які з поглядів на проблему отримали підтвердження, а які вимагають подальшого уточнення. У висновках також обґрунтовують, чи ставиться під сумнів необхідність і перспективність подальшого дослідження проблеми, пропонують нові напрямки, які були виявлені в ході проведеного дослідження.

ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.

Практичні рекомендації містять конкретні практичні поради автора, що, на його думку, необхідно впровадити у практику фізичної культури і спорту. Кількість рекомендацій може відповідати кількості висновків, але рекомендації повинні бути більш докладними, ніж висновки. Обсяг друкованого тексту рекомендацій сягає 1-2 сторінок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

Кількість літературних джерел має складати не менше 60, їх слід представити в оригінальному написанні у такому порядку: спочатку перераховуються праці мовою з кириличною графікою, а потім праці, написані мовами з використанням латиниці. Більшість використаних наукових джерел мають бути останніх десяти років видання.

Крім кількості джерел необхідно враховувати сучасні вимоги до написання (оформлення) списку літератури відповідно до вимог «ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання», що вступив в дію 01.07.2016. Список літературних джерел може містити монографії, підручники, автореферати, дисертації, статті, тези доповідей у збірниках. Послідовність джерел формують по прізвищах авторів цих джерел або в порядку їх цитування відповідно до правил оформлення бібліографії.

ДОДАТКИ (якщо цього вимагає зміст роботи).

У цьому розділі подається додаткова інформація, яка необхідна для розуміння цілісності роботи і доведення самостійності її виконання студентом. Такою інформацією можуть бути: таблиці підрахунків первинного матеріалу, приклади бланків анкет та листів відповідей, малюнки респондентів, короткий опис стану респондентів під час дослідження, зведені таблиці обробки даних опитування, протоколи дослідження тощо.

МЕТОДИКА НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Написання магістерської кваліфікаційної роботи починається з вибору теми. Тема дослідження має чітко віддзеркалювати проблему дослідження і бути лаконічною.

Згідно вимог, назва наукової роботи повинна містити не більше 10–12 слів. При цьому тема повинна відображати об'єкт, предмет і мету дослідження.

Після вибору теми магістрант фізичної культури і спорту одержує настановчу консультацію від наукового керівника, з яким вони разом складають календарний план до написання магістерської роботи, який визначає послідовність і терміни виконання окремих етапів роботи.

Дослідження виконують у кілька етапів:

Перший етап передбачає вибір теми, постановку проблеми, визначення мети, завдань, предмета та об'єкта дослідження та уточнення головних понять; визначення емпіричних об'єктів дослідження (вибірка), розробку методики конкретного дослідження.

Другий етап включає випробування методики, її вдосконалення, перевірку надійності методик, збір первинної інформації, що супроводжується контролем надійності та вірогідності одержаних результатів, якісну та кількісну обробку зібраних результатів.

Третій етап – інтерпретація та пояснення результатів, формулювання висновків, складання доповіді та підготовка до захисту.

1. Визначення теми. Тема обмежує сферу досліджень, коло проблем, вибір предмету, об'єкта і методу. Однак першим етапом власне дослідження є первинна постановка проблеми. Студент повинен висунути гіпотезу опираючись на свій досвід у сучасному науковому знанні, де він відчуває пробіли, які теорії дають суперечливі одна одній пояснення у сфері фізичної культури і спорту.

Емпіричне дослідження проводиться у трьох основних випадках:

- а) перевірка гіпотези про існування явища;
- б) перевірка гіпотези про існування зв'язку явищ;
- в) перевірка гіпотези про причинну залежність явища А від явища Б.

2. Робота з науковою літературою. Студент повинен ознайомитися з експериментальними даними, отриманими науковцями, і спробами пояснення причин явища, що зацікавило його. Первинна робота розпочинається з пошуку визначень базових понять, які містяться у словниках за фахом, а також у словниках та енциклопедіях із суміжних дисциплін. Вони містять посилання на основні публікації з проблеми. Наступний крок – складання бібліографії з тематики дослідження за допомогою бібліотечних систематичних каталогів. Попереднє знайомство з публікаціями на тему дослідження можна отримати із реферативних журналів.

Більш детальну інформацію про дослідження, що стосуються обраної проблеми, слід шукати у самих публікаціях: статтях наукових журналів,

збірниках і монографіях.

Результат роботи над літературним оглядом – це уточнення проблеми, висунення гіпотези та ідеї плану емпіричного дослідження.

При цьому:

- читаючи книгу, яка заслуговує на увагу, краще робити виписки під час читання;
- можна переписати для себе висновки автора у тому вигляді, в якому вони викладені у роботі;
- доцільно зазначати у своєму конспекті, яким сторінкам публікації належить кожний його фрагмент, це необхідне для цитування;
- будь-який конспект потрібно починати із запису вихідних даних друкованої роботи (автор, назва праці, місце і рік видання, кількість сторінок).

Зібрані матеріали можуть бути скомпоновані за хронологічним принципом, тобто виклад буде описувати етапи дослідження проблеми вітчизняними та зарубіжними вченими.

Однак логічна побудова має переваги для поглибленого розуміння природи явища, яке вивчається.

Структура огляду літератури може бути приблизно такою:

- 1) Феноменологічний опис, тобто опис проявів, явищ, які є предметом дослідження, сфера проявів, їх частота, просторові, інтенсивні характеристики.
- 2) Місце цього явища серед інших явищ, тобто його взаємозв'язки, взаємовпливи. Чинники, які його обумовлюють. Явища, на які воно впливає.
- 3) Структура цього явища, тобто стійкі зв'язки між його складовими.
- 4) Сутність, природа явища. Визначення явища (одне або декілька).
- 5) Закономірності, яким підпорядковується явище.
- 6) Прикладне, практичне використання явища (властивості, функції або врахування його характеристики).

Побудова огляду літератури залежить від специфіки явища, яке розглядається, міри його вивчення та інших факторів. Тому запропонована схема є приблизною.

В огляді літератури обов'язково мають бути зазначені прізвища авторів, чий ідеї або експериментальні результати ви переказуєте, аналізуєте або узагальнюєте. Вкажіть конкретні публікації авторів або автора, який став для вас посередником, джерело інформації про автора, ідеї якого вас зацікавили. Якщо ви подаєте цитату, яку взяли не з першоджерела, а з роботи іншого автора, то у кінці цитати в дужках зазначте джерело, з яким працювали.

3. Планування та проведення експериментального дослідження – центральний етап всієї процедури

Експериментальному дослідженню присвячується другий та третій розділ кваліфікаційної роботи, у ньому описуються методи та процедура дослідження. Як правило, другий розділ уміщує два параграфи:

- 1) у першому параграфі обґрунтовують емпіричне дослідження. Посилаючись на дослідження інших авторів, ви пояснюєте, чому обрані саме

такі методи. Подаєте їх опис. Якщо використовується діагностична методика, яка є широко вживаною, то у тексті кваліфікаційної роботи можна обмежитись посиланням на її автора і джерело, а сам текст подати у додатках. Розроблена самостійно методика (наприклад, план бесіди) наводиться повністю.

2) у другому параграфі описується процедура дослідження: коли, за яких умов вона проводилась, подається аналіз отриманих результатів.

Третій розділ, як правило, уміщує такі два параграфи:

1) у першому подають опис сутності та обґрунтування рекомендованих чи розроблених заходів з можливої подальшої роботи з досліджуваними;

2) у другому описують апробацію рекомендованих заходів, її результати.

Усі продукти діяльності, отримані в ході дослідження (малюнки, опитувальні листи, протоколи досліджень чи спостережень) обов'язково зберігаються і подаються у додатках.

4. *Відбір досліджуваних – проводиться у відповідності з прийнятим експериментальним планом.* Усю сукупність потенційних досліджуваних, які можуть бути об'єктами вашого дослідження позначають як популяцію, чи генеральну сукупність, оскільки отримані висновки поширюються на усіх членів популяції, а не лише на представників цієї вибірки. Для того, щоб вибірка репрезентувала генеральну сукупність, потенційним досліджуваним повинні бути надані рівні шанси стати реальними учасниками дослідження. Основна вимога до вибірки – репрезентативність – вибірка повинна якісно і кількісно представляти генеральну сукупність, основні типи потенційних досліджуваних, які існують у популяції. Тому, формуючи вибірку досліджуваних, подбайте про достатню кількість досліджуваних та наявність у ній досліджуваних обох статей (за винятком тих досліджень, де передбачається вивчення якоїсь однієї гендерної групи).

5. *Проведення дослідження.*

Дослідник організовує процес взаємодії з досліджуваним, зачитує інструкцію, проводить, якщо це необхідно, навчальну серію. Він варіює незалежну змінну (задачі, зовнішні умови...), проводить сам чи за допомогою помічника реєстрацію поведінки, відповідей досліджуваних.

Основні етапи проведення дослідження:

а) підготовка: якщо необхідно, проводить декілька пробних дослідів для відпрацювання процедури дослідження. Найважливіший момент – розробка та уточнення інструкції. Вона повинна складатись з коротких речень, кожне з яких містить не більше 11 слів. В інструкції з допомогою абзаців виокремлюють смислові блоки. Її перевіряють на зрозумілість і простоту, проводячи попередній дослід на 5-10 досліджуваних.

б) інструктування і мотивування досліджуваних: інструкція повинна передбачати мотиваційні компоненти. Досліджуваний повинен знати, які можливості надає йому участь в експерименті. Це може бути інформація про його здібності та особистісні риси, допомога у вирішенні особистих проблем

тощо. Слід перевірити, чи правильно досліджувані зрозуміли інструкцію, і повторити її за необхідності, уникаючи, однак, додаткових розгорнутих коментарів.

в) власне дослідження: спочатку слід переконатись у дієздатності досліджуваного, в тому, що він здоровий і бажає брати у ньому участь. Перед експериментатором повинна лежати інструкція, у якій зафіксований порядок його дій в ході дослідження. У дослідженні може брати участь і асистент (він бере на себе допоміжні задачі – веде протокол, у якому фіксує відповіді чи показники тестування досліджуваного, веде загальне спостереження за поведінкою досліджуваного і його станом тощо).

Рекомендується реєструвати додаткові ознаки поведінки досліджуваного, його емоційні реакції в ході дослідження.

По завершенні дослідження слід провести бесіду з досліджуваними і подякувати їм за участь.

6. Аналіз результатів дослідження.

Аналіз результатів дослідження проводиться, як уже зазначалось, у другому параграфі другого розділу. У даному параграфі необхідно підтвердити чи спростувати висунуту гіпотезу. Отримані в ході дослідження дані порівнюються з результатами, отриманими іншими дослідниками.

Для обробки отриманих результатів використовуються методи математичної статистики, але усі громіздкі підрахунки описуються у додатках. У тексті ж наводяться формули, результат та висновки.

Зазвичай методи обробки даних обираються на стадії планування дослідження або ще при висуненні його гіпотези.

Підсумком емпіричного дослідження є підтвердження чи заперечення гіпотези. Окрім того, необхідно порівняти свої висновки з висновками інших авторів, висловити гіпотези про причини подібності чи відмінності між отриманими даними та результатами попередників. Студент повинен відповісти на питання: чи можна вважати підтвердження чи заперечення емпіричної гіпотези підтвердженням чи запереченням тієї чи іншої теорії. Можливо, що жодна теорія не може пояснити отримані в експерименті результати. Тоді студент намагається сам пояснити (теоретично) отримані в експерименті результати. Він висловлює припущення про можливості узагальнення і переносу отриманих ним даних на інші ситуації, популяції тощо.

7. Розробка рекомендацій, вказівок, програм щодо подальшої роботи за отриманими результатами.

Кваліфікаційна робота не завершується лише описом отриманих результатів, вона повинна містити розробки автора щодо подальшої роботи з досліджуваними, їх апробацію (під час переддипломної практики). При цьому важливо, щоб розробки студентів, які виконують кваліфікаційну роботу на здобуття ОС «Магістр» передбачали пропозиції інноваційного характеру.

8. Формування висновків дослідження.

Кваліфікаційна робота завершується висновком. Обсяг цього розділу – 1,5–2 сторінки. Робляться короткі висновки до кожного розділу

кваліфікаційної роботи, причому важливо достатньо уваги приділити висновкам з результатів, отриманих у другому та третьому розділі. Варто уникати простого переказу проведеної роботи у кожному розділі.

Обов'язково зазначається, чи виконане завдання дослідження, чи підтвердилась гіпотеза. У висновках подаються також рекомендації, що впливають з третього розділу, та опис перспектив подальшого дослідження даної проблеми.

9. Оформлення кваліфікаційної роботи та підготовка до захисту.

Примітка: кваліфікаційна робота в залежності від специфіки теми може передбачати не безпосередню роботу з досліджуваними, а аналіз певних продуктів діяльності людей, наприклад, лозунгів, рекламних плакатів та ін. При цьому її структура повинна зберігатись.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Роботу оформляють на аркушах білого паперу формату А4 (210×297 мм) за допомогою комп'ютера на одному боці аркуша. При цьому використовують шрифт Times New Roman Cyr розміром 14 з міжрядковим інтервалом 1,5.

Обсяг кваліфікаційної роботи повинен складати 80-100 сторінок основного тексту (не враховуючи титульного аркуша, змісту, списку використаних джерел та додатків) для ОС «Магістр». Текст вирівнюється по ширині сторінки, дотримуючись таких полів: зліва – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Нумерація сторінок вказується у правому верхньому кутку аркуша арабськими цифрами. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який залічують до загальної нумерації сторінок, однак номер на ньому не ставиться.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ 1. ...», «РОЗДІЛ 2. ...», «РОЗДІЛ 3. ...», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» друкують великими літерами симетрично до тексту (шрифт жирний). Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу (шрифт жирний).

Нумерація розділів та підрозділів здійснюється арабськими цифрами, (номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку; в кінці номера теж ставлять крапку – наприклад: 1.2.). Розділ «ВСТУП», «ВИСНОВКИ» та «ДОДАТКИ» не нумеруються.

Рисунки (графіки, діаграми, схеми) і таблиці подаються у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. Рисунки і таблиці, розміщені на окремих сторінках, залічуються до загальної нумерації сторінок. Рисунки позначаються словом «Рис.» (рисунок) і нумерують послідовно у межах підрозділу, у якому вони подаються. Номер

рисунку повинен складатись із номера розділу та його порядкового номера самого рисунку у цьому розділі, наприклад: Рис.2.3 – третій рисунок розділу 2. Таблиці нумеруються таким самим чином. Рисунки і таблиці повинні обов'язково мати назву. При перенесенні таблиці на іншу сторінку, у правому верхньому кутку над таблицею зазначають: Продовження табл. 2.1

Зразок оформлення малюнків і таблиць неведений у додатку А.

Формули у роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах підрозділу, у круглих дужках. Наприклад: (2.3) – третя формула розділу 2.

Примітки до тексту, рисунків і таблиць, у яких зазначаються довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад: Примітки:

1.
2.
3.

Якщо подається лише одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

У тексті кваліфікаційної роботи обов'язково слід подавати *посилання на літературні джерела*, дані яких використовує автор.

Посилання у тексті роботи на джерела слід зазначати їх порядковим номером у списку літератури, виділяючи квадратними дужками, наприклад: [15]. Посилаючись на кілька джерел, у квадратних дужках зазначають їх перелік через кому, наприклад: [15, 18, 22]. Цитуючи наукове джерело, у посиланні слід зазначати номер сторінки джерела, наприклад: [15, с. 85].

Посилання на малюнки, таблиці та додатки у тексті роботи позначаються їх порядковим номером, наприклад: рис.2.2, табл.2.3, дод. А. При цьому слова «таблиця», «малюнок», «додаток» пишуться скорочено. У повторних посиланнях на таблиці та малюнки треба писати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 2.3».

Список використаних джерел подають в алфавітному порядку, при чому спочатку подають літературні джерела, написані з використанням кириличної графіки, потім – латиниці. Відомості про джерела, які вписані у перелік, необхідно подавати за вимогами державного стандарту (див. дод. Б).

Додатки залічують до загальної нумерації сторінок. Кожен додаток повинен починатись з нової сторінки і містити слово

«Додаток» і його номер (номер позначається великими літерами української абетки: А, Б, В ..., окрім літер Г, Є, І, Ї, Ч, Ї) та мати заголовок, надрукований жирним шрифтом під словом «Додаток А» симетрично до тексту. *Таблиці, рисунки, формули*, що подаються у *додатках* кваліфікаційної роботи, нумеруються лише межах додатку, наприклад: табл. А.1, рис. Б.2, формула (А.1).

Робота подається до захисту у зброшурованому вигляді.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Вибір теми залежить від особистих інтересів студента підкреслюючи його вільну траєкторію навчання та дослідження, актуальних проблем у галузі і наукового керівника.

Формулювання тем магістерських кваліфікаційних робіт визначається такими напрямками сфери фізичної культури і спорту:

- **Олімпійський і професійний спорт.**

Орієнтовна тематика:

1. Методика розвитку швидкісно-силових якостей у спортсменів з обраного виду спорту на етапі спеціалізованої підготовки.
2. Особливості побудови тренувального процесу у футболістів на етапі підвищення спортивної майстерності.
3. Оптимізація режиму тренувань у плаванні для спортсменів юнацького віку.
4. Методика розвитку координаційних здібностей у гімнастів початкового етапу підготовки.
5. Ефективність використання методів високогірного тренування для підвищення витривалості у марафонців.
10. Порівняльний аналіз технічної підготовки боксерів у різних стилях бою.
11. Використання інноваційних технологій у тренувальному процесі в професійному футболі.
12. Вплив різних видів розминки на ефективність силових тренувань у спортсменів-гирьовиків.
13. Психологічні аспекти підготовки спортсменів до змагань в індивідуальних видах спорту.
14. Ефективність різних режимів відновлення у спортсменів високої кваліфікації після інтенсивних тренувань.
15. Методика підвищення гнучкості та рухливості у суглобах у спортсменів, що займаються бойовими мистецтвами.
16. Особливості підготовки та проведення тренувального процесу в умовах спекотного клімату.
17. Комплексна підготовка баскетболістів на етапі спеціалізованої базової підготовки.
18. Ефективність засобів функціонального тренування у покращенні фізичної підготовленості спортсменів-єдиноборців.
19. Застосування засобів йоги у відновленні після інтенсивних фізичних навантажень.
20. Аналіз адаптаційних механізмів у спортсменів під час тренувань у висотних умовах.
21. Використання інформаційних технологій для моніторингу фізичного стану спортсменів.

22. Вплив специфічних тренувальних засобів на розвиток спритності у волейболістів.
23. Особливості підготовки спортсменів до змагань в умовах гіпоксії.
24. Дослідження впливу режиму харчування на результати спортсменів у силових видах спорту.

• Фізична культура. Фізичне виховання різних груп населення.

Орієнтовна тематика:

1. Особливості фізичного виховання дітей дошкільного віку: методики та підходи.
2. Методика розвитку моторики та координаційних здібностей у дітей молодшого шкільного віку.
3. Адаптація програм фізичного виховання для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.
4. Використання інноваційних методів у фізичному вихованні підлітків для профілактики гіподинамії.
5. Фізичне виховання дітей з порушеннями слуху: особливості та ефективні методики.
6. Розвиток гнучкості та рухливості у суглобах у дітей середнього шкільного віку.
7. Фізична активність як засіб профілактики психоемоційних розладів у підлітків.
8. Організація уроків фізичного виховання для старшокласників з різним рівнем фізичної підготовки.
9. Особливості фізичного виховання у підлітків з надмірною вагою: методика та підходи.
10. Адаптація програм фізичної активності для дітей з аутизмом: підходи та індивідуальні плани.
11. Фізичне виховання дітей з хронічними захворюваннями серцево-судинної системи: методичні рекомендації.
12. Формування інтересу до здорового способу життя у підлітків через шкільну програму фізичного виховання.
13. Розвиток витривалості у старших школярів за допомогою засобів спортивних ігор.
14. Засоби фізичного виховання для дітей з порушеннями зору: аналіз методик та результатів.
15. Використання адаптивних програм фізичного виховання для дітей з інвалідністю: приклади і практичні рекомендації.
16. Розробка програми фізичного виховання для студентів з різним рівнем фізичної підготовленості.
17. Методика розвитку витривалості у студентів вищих навчальних закладів.
18. Залучення студентів до здорового способу життя через неформальні форми фізичного виховання.

19. Особливості фізичного виховання у студентів з порушеннями постави: розробка індивідуальних програм.
20. Розвиток сили та витривалості у студентів під час занять фітнесом: практичні рекомендації.
21. Адаптація програм фізичного виховання для осіб середнього віку з сидячим способом життя.
22. Фізична активність людей похилого віку: аналіз ефективності програм і методик.
23. Роль фізичної активності у збереженні м'язової маси у людей старшого віку: рекомендації та програми.
24. Вплив фізичної активності на профілактику остеопорозу у жінок старшого віку.
25. Адаптивне фізичне виховання для людей з діабетом: розробка індивідуальних тренувальних програм.
26. Вплив регулярної фізичної активності на когнітивні функції у людей похилого віку.
27. Методи мотивації людей похилого віку до регулярних занять фізичною активністю.
28. Аналіз ефективності оздоровчої гімнастики для людей з артеріальною гіпертензією.
29. Фізичне виховання у молодих мам: ефективність програм відновлення після пологів.
30. Роль фізичної активності у профілактиці ожиріння серед дорослого населення: розробка тренувальних програм.
31. Фізичне виховання та програми оздоровчого фітнесу для працівників із сидячим способом життя.
32. Вплив групових занять фітнесом на соціалізацію людей похилого віку: дослідження і практичні рекомендації.
33. Особливості фізичного виховання під час вагітності: розробка адаптованих тренувальних програм.
34. Використання йоги для підтримання фізичної активності у жінок середнього віку.
35. Фізична активність у людей з надмірною вагою: ефективність різних підходів і методик.

- **Фізично-спортивна реабілітація.**

Орієнтовна тематика:

1. Вплив різних видів фізичних навантажень на серцево-судинну систему осіб, які займаються фітнесом.
2. Особливості фізичної реабілітації після травм колінного суглоба у спортсменів командних видів спорту.
3. Профілактика і корекція порушень постави у дітей молодшого шкільного віку засобами фізичної культури.
4. Ефективність програм фізичної реабілітації для осіб, які перенесли

операції на опорно-руховому апараті.

- ***Фізична культура і спорт в територіальних громадах України.***

Орієнтовна тематика:

1. Розвиток масової фізичної культури у територіальних громадах України: проблеми та перспективи.
2. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в умовах сільських громад України.
3. Впровадження програм оздоровчої фізичної активності для населення у територіальних громадах: методичні рекомендації.
4. Розвиток спортивної інфраструктури в малих містах та селах України: аналіз і шляхи покращення.
5. Соціально-економічний вплив спортивних заходів на розвиток територіальних громад.
6. Особливості організації дитячо-юнацького спорту в умовах об'єднаних територіальних громад.
7. Залучення людей похилого віку до фізичної активності у територіальних громадах України: аналіз програм і їх ефективність.
8. Роль спорту у формуванні здорового способу життя молоді у сільських громадах.
9. Профілактика захворювань серед населення сільських громад через впровадження програм фізичної активності.
10. Використання засобів фітнесу для підвищення фізичної активності населення в об'єднаних територіальних громадах.
11. Ефективність шкільних програм фізичного виховання у сільських громадах України.
12. Організація спортивно-масових заходів у територіальних громадах як засіб популяризації спорту та здорового способу життя.
13. Підготовка і реалізація проектів розвитку спортивної інфраструктури у громадах: кращі практики та рекомендації.
14. Роль громадських організацій у розвитку фізичної культури і спорту у місцевих громадах України.
15. Інноваційні підходи до організації спортивних клубів в об'єднаних територіальних громадах.
16. Аналіз потреб місцевих громад у спортивних секціях і гуртках для дітей та підлітків.
17. Створення умов для занять адаптивною фізичною культурою для осіб з інвалідністю у сільських громадах.
18. Фізична активність як інструмент соціалізації та інтеграції внутрішньо переміщених осіб у територіальні громади.
19. Фінансові механізми підтримки фізичної культури і спорту у сільських та міських громадах України.
20. Використання сучасних інформаційних технологій для залучення молоді до фізичної активності у громадах.

21. Роль тренерів і вчителів фізичної культури у формуванні спортивних традицій місцевих громад.
22. Ефективність спортивних секцій для дітей і підлітків як інструмент запобігання асоціальним проявам у сільській місцевості.
23. Організація рекреаційних зон та спортивних майданчиків у громадах: аналіз потреб та шляхи розвитку.
24. Вплив соціально-економічних факторів на рівень фізичної активності населення в територіальних громадах.
25. Залучення інвестицій для розвитку фізичної культури та спорту у територіальних громадах України.
26. Аналіз розвитку аматорського спорту в громадах України: можливості і виклики.
27. Роль фізичної активності у покращенні якості життя населення малих міст і сіл України.
28. Методика організації спортивних таборів для дітей у територіальних громадах.
29. Впровадження програм адаптивної фізичної активності для людей з хронічними захворюваннями у територіальних громадах.
30. Розробка стратегії розвитку фізичної культури і спорту для конкретної об'єднаної територіальної громади.

ВИБІР ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Вибір теми кваліфікаційної роботи:

Вибір теми магістерської роботи та наукового керівника (із переліку можливих керівників) відбувається на початку семестру у перший тиждень навчання студентів.

Тематика кваліфікаційної роботи може бути продовженням тематики попередніх курсових робіт (для ОС «Бакалавр»)

Сама кваліфікаційна робота може уміщувати висновки та розробки попередніх курсових робіт студента.

При цьому тема кваліфікаційної роботи має бути науковою, сучасною, спрямованою на отримання студентами навичок самостійної творчої роботи.

Формулювання теми кваліфікаційної роботи є індивідуальним процесом та визначається домінуючими інтересами й уподобаннями студента, звідси – унікальність теми наукового дослідження кожного студента.

Тема кваліфікаційної роботи має бути сформульована таким чином, щоб змістовно та конкретно відображати об'єкт і суть дослідження. У назві не бажано використовувати термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються зі слів «Дослідження питання ...», «Дослідження деяких шляхів...»,

«Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» та ін., у яких не відображена сутність проблеми достатньою мірою.

Затвердження теми кваліфікаційної роботи:

Закріплення за студентами тем магістерських кваліфікаційних робіт і керівників оформлюється наказом ректора НУБіП України за поданням деканату відповідного факультету або директорату ННІ, після узгодження навчальним відділом університету протягом двох місяців від дня зарахування (до 30 жовтня поточного року) на освітню програму підготовки магістрів.

Обравши тему кваліфікаційної роботи та погодивши її з науковим керівником та завідувачем випускової кафедри, студент має написати заяву на ім'я декана факультету (див. дод. А Положення про випускню бакалаврську роботу та дод. А Положення про підготовку і захист магістерської роботи <https://nubip.edu.ua/node/12654>).

Затверджені теми кваліфікаційних робіт студентів висвітлюються на сайті кафедри.

Зміна обраної студентом та затвердженої теми кваліфікаційної роботи на іншу дозволяється лише у виняткових випадках з дозволу наукового керівника, деканату, навчального відділу й оформляється наказом ректора за мотивованою письмовою заявою студента з обґрунтуванням її причин.

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Захист кваліфікаційної роботи є особливою формою перевірки її виконання. Він покликаний вчити студента всебічно обґрунтовувати запропоновані ним рішення поставлених завдань, глибоко розуміти виконану роботу.

Умови допуску кваліфікаційної роботи до захисту:

1. Отримання відгуку наукового керівника з рекомендацією до захисту.
2. Рецензія на кваліфікаційну роботу провідного науково-педагогічного працівника університету чи провідного фахівця установи, де працює студент, коло наукових інтересів яких відповідає тематиці роботи. Рецензія має містити рекомендацію про допуск до захисту.
3. Успішне проходження попереднього захисту кваліфікаційної роботи на випусковій кафедрі.
4. Написання заяви про самостійне виконання роботи і передача її разом з електронним варіантом роботи відповідальному від факультету для перевірки на наявність плагіату та розміщення в університетському репозиторії не пізніше, ніж за 10 днів до захисту.
5. Довідка про відсутність плагіату в роботі (допускається не більше 40% збігів).

Захист кваліфікаційної роботи здійснюється на засіданні екзаменаційної комісії.

Захист складається із стислої і змістовної доповіді студента тривалістю 7 – 10 хв. та з його відповідей на запитання членів комісії. З дозволу голови комісії запитання можуть бути задані також присутніми на захисті студентами.

Студент під час захисту повинен дати відповіді та пояснення на усі запитання за змістом роботи.

Особливого значення під час захисту кваліфікаційної роботи набуває виступ студента. Виступ повинен ознайомлювати із змістом кваліфікаційної роботи. Він має бути стислим, але інформативним, містити відомості, які дають можливість отримати повне уявлення про роботу.

Виступ має містити:

- опис актуальності теми дослідження, його об'єкта, предмета, мети та гіпотези;
- обґрунтування вибору шляхів реалізації поставленої мети та перевірки гіпотези;
- опис проведених досліджень;
- аналіз отриманих результатів;
- акцент на суті розроблених заходів/програм, їх ефективності, для кваліфікаційних робіт ОС «Магістр» – сутність розробок чи висновків, що уже впроваджуються чи намічені для впровадження;
- висновки та перспективи подальших досліджень.

Для виступу доцільно підготувати презентацію Power Point, слайди якої містять вище зазначену інформацію.

Не рекомендується вживати звороти із займенниками першої особи, наприклад: «Я вважаю...», «Ми вважаємо...» тощо. Краще вести виклад, не вживаючи займенників: «Вважаємо...», «...вбачаємо...».

ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Оцінювання кваліфікаційних робіт здійснюється відповідно до Положення про підготовку і захист магістерської роботи <https://nubip.edu.ua/node/12654>).

Кваліфікаційні роботи оцінюються за результатами їх захисту на відкритому засіданні екзаменаційної комісії.

Під час оцінювання кваліфікаційної роботи беруться до уваги:

- складність поставлених завдань кваліфікаційної роботи;
- якість виконання завдань кваліфікаційної роботи;
- правильність прийнятих студентом рішень та їх обґрунтованість;
- відповідність змісту роботи її темі;
- грамотність оформлення роботи;
- своєчасність подання роботи до захисту (подається на кафедру не менше, ніж за 10 днів до захисту);
- уміння презентувати проведене дослідження під час захисту, переконливість відповідей студента на поставлені під час захисту запитання та зауваження у відгуку чи рецензії (за наявності).

Оцінка за захист кваліфікаційної роботи заноситься у залікову книжку студента.

Студент, який не подав до захисту кваліфікаційну роботу у встановлений термін, або не захистив її з позитивною оцінкою, вважається таким, що має академічну заборгованість, порядок ліквідації якої визначається Положенням про підготовку і захист магістерської роботи <https://nubip.edu.ua/node/12654>).

ДОДАТКИ

Додаток А

Декану факультету (Директору ННІ) _____

(прізвище, ім'я, по батькові)
студента _____ року навчання _____ групи
спеціальності _____

освітньої програми _____

освітнього ступеня “Магістр”

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

ЗАЯВА

Прошу закріпити мене для написання магістерської кваліфікаційної роботи за
кафедрою _____

та призначити керівником _____

Тема роботи: _____

“ _____ ” _____ 20____ р.

Підпис _____

ПОГОДЖЕНО

“ _____ ” _____ 20____ р.

Декан факультету (Директор ННІ) _____

(підпис)

(ПБ)

Завідувач кафедри

(підпис)

(ПБ)

Керівник магістерської
кваліфікаційної роботи

(підпис)

(ПБ)

Примітка: прізвище, ім'я, по батькові студента, тема магістерської роботи
вказуються українською та англійською мовами.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

11.05 – МКР. 585 “С” 2023.10.29. 010 ПЗ

НЕСТЕРЕНКО НАТАЛІЇ ВАСИЛІВНИ

2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет (ННІ)

УДК

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету (Директор ННІ)

(назва факультету (ННІ))

(підпис)

(ПІБ)

“___” _____ 20__ р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

(назва кафедри)

(підпис)

(ПІБ)

“___” _____ 20__ р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему _____

Спеціальність _____
(код і назва)

Освітня програма _____
(назва)

Орієнтація освітньої програми _____
(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

Гарант освітньої програми

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

Виконав

(підпис)

(ПІБ студента)

КИЇВ – 20__

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет (ННІ)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ)
“ ” 20__ року

З А В Д А Н Н Я

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТУ

Спеціальність (прізвище, ім'я, по батькові)

Освітня програма (код і назва)

Орієнтація освітньої програми (назва)

Тема магістерської кваліфікаційної роботи (освітньо-професійна або освітньо-наукова)

затверджена наказом ректора НУБіП України від “ ” 20__р. №_

Термін подання завершеної роботи на кафедру (рік, місяць, число)

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. _____
2. _____
3. _____ Перелік графічного матеріалу (за потреби) _____

Дата видачі завдання “ ” 20__р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи (підпис) (прізвище та ініціали)

Завдання прийняв до виконання (підпис) (прізвище та ініціали студента)

Зразок оформлення списку використаних джерел

Характеристика джерела	Приклади бібліографічного опису
	Книги
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автори	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три автори	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укراгропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
П'ять і більше авторів	Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжевського. Київ, 1998. 124 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агроєкол. ун-т. Житомир : Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів : Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга : учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с. Брігхем Є. В. Основы фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ : Молодь, 1997. 998 с.
	Частина видання
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. <i>Основи аграрного підприємництва</i> / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.

Характеристика джерела	Приклади бібліографічного опису
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. <i>Органічне виробництво і продовольча безпека</i> : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. <i>Кооперативні читання: 2013 рік</i> : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91
Статті з продовжуючи та періодичних видань	Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. <i>Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка</i>. 2013. Вип. 148. С. 31–34. Масловська Л. Ц., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. <i>Агросвіт</i>. 2016. № 6. С. 23–28. Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. <i>Вісник ЖНАЕУ</i>. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58. Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. <i>Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis</i>. 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.
	Електронні ресурси
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика : підручник. Суми : Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11. 2017).
Законодавчі документи	Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017). Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).
Періодичні видання	Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. <i>Ефективна економіка</i>. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017). Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. <i>Journal of the Royal Statistical</i>

Характеристика джерела	Приклади бібліографічного опису
	<i>Society. Series D (The Statistician)</i>. 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017). Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? <i>Екологія життя</i> : веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).
	Інші документи
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 9 листоп. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. Наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. <i>Все про бухгалтерський облік</i>. 2015. № 51. С. 21-42. Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних : наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. <i>Вища школа</i>. 2017. № 7. С. 106–107.
Стандарти	ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація). СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)
Патенти	Комбайн рослинозбиральний універсальний : пат. 77937 Україна : МПК A01D 41/02, A01D 41/04, A01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5.
Авторські свідоцтва	А. с. 1417832 СССР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516 ; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.

Характеристика джерела	Приклади бібліографічного опису
Дисертації, автореферати дисертацій	Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : дис. ... д-ра с.-г. наук : 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с. Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

ПАМ'ЯТКА СТУДЕНТУ
щодо загальних вимог до виконання магістерських кваліфікаційних робіт

Зміст записів	Норма
Організаційні вимоги	
1. Дата підготовки наказів на затвердження тем і призначення керівників	Не пізніше другого місяця з моменту зарахування студентів на навчання до магістратури
2. Затвердження завдання і плану роботи	Після затвердження теми – протягом десяти днів
Технічні вимоги	
1. Оформлення роботи	Брошування у тверду обкладинку
2. Обсяг роботи, сторінок	Комп'ютерний набір – до 80 стор. разом із додатками
Зміст роботи (в сторінках чи у відсотках від усього обсягу)	
Вступ	до 5 стор.
Розділ 1. (теоретичний)	15-30 %
Розділ 2. (аналіз предмету дослідження)	35-40 %
Розділ 3. (результати досліджень)	35-40 %
Висновки	до 5 стор.
Список використаних джерел	не менше 50 найменувань
Додатки	
На окремому аркуші – слово “Додатки”.	
Перелік додатків нумерується літерами українського алфавіту за винятком літер: Г, І, Є, І, Ї, О, Ч, Ь.	
Нумерація додатків здійснюється в межах кожного розділу: перший розділ: А.1, А.2, А.3 та ін.; другий розділ: Б.1, Б.2, Б.3 та ін.; третій розділ: В.1, В.2, В.3 та ін. При посиланні на додаток у тексті зазначається: дод. А.1.	
Оформлення тексту	
1. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки і нумеруватися арабськими цифрами. Структурні елементи “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” не нумерують. Решта розділів нумеруються наступним чином: “РОЗДІЛ 1”. Заголовки розділів розміщують по центру на наступному рядку великими літерами, підрозділів – з абзацного відступу малими літерами. Відстань між заголовком і текстом має становити один рядок (3 мм), між попереднім текстом і наступним заголовком має бути не менше ніж два рядки (6 мм). Відстань між рядками заголовка приймають такою, як у тексті.	
2. Шрифт для комп'ютерної верстки	14
3. Інтервал	1,5
4. Кількість рядків на сторінці	29
Поля на сторінці (не менше)	
1. Комп'ютерна верстка	Верхнє – 20 мм Нижнє – 20 мм Ліворуч – 30 мм Праворуч – 10 мм
2. Нумерація сторінок цифрою	Правий верхній кут без рисок і крапок
3. Початок нумерації	З другої сторінки вступу цифрою 4
4. Нумерація таблиць	Послідовно за кожним розділом: 2.1; 2.2; 2.3 і т.д. Розміщення – праворуч на сторінці над назвою таблиці Приклад: Таблиця 1.1 Назва...
5. Нумерація рисунків	Послідовно за кожним розділом (внизу) під рисунком: 2.1; 2.2; 2.3 і т.д. Приклад: Рис. 1.1. Назва...
6. Посилання в тексті	У разі необхідності: дод. А.1; табл. 2.1; рис. 2.1 При повторному посиланні – див. дод. А.1; див. табл. 2.1; див. рис. 2.1
7. Посилання в тексті на літературні джерела	[14] джерело із списку літератури, [14, с.45-46], якщо в тексті вказана дослівно теза чи якісь показники
Технологічні вимоги	

Зміст записів	Норма
Комплект роботи: 1. Картка магістерської кваліфікаційної роботи. 2. Титульний аркуш. 3. Завдання до виконання магістерської кваліфікаційної роботи. 4. Реферат 5. Зміст. 6. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за необхідності). 7. Вступ. 8. Основна частина. 9. Охорона праці (за необхідності). 10. Висновки. 11. Список використаних джерел. 12. Додатки. Не підшиваються, але вкладаються в конверт, який наклеюється до обкладинки магістерської роботи: 1. Індивідуальний навчальний план студента магістратури; 2. Відгук керівника кваліфікаційної роботи (висвітлює рівень використання теоретичних знань для розв'язання завдань дослідження; аналізує методику дослідження; оцінює якість вирішення завдань дослідження; аналізує та оцінює запропоновані заходи; зазначає тривалість роботи студента; виконання календарного плану роботи; участь у науково-дослідній роботі впродовж навчання в університеті; можливість використання пропозицій та рекомендацій студента на практиці, наявність професійних навичок за спеціальністю; відношення студента до виконання роботи, оцінює магістерську роботу); 3. Рецензія (визначається значимість теми магістерської роботи для практичного застосування, її актуальність; аналізується відповідність змісту магістерської роботи її завданням; глибина висвітлення студентом (магістратури реального стану справ у відповідній галузі; робляться висновки щодо використання у магістерській роботі сучасних методів дослідження, методичних підходів, елементів наукової новизни; висвітлюються позитивні сторони магістерської роботи та її недоліки; оцінюються загальні враження від магістерської роботи (оформлення, стиль і грамотність викладання тощо); робиться висновок і рекомендація щодо можливості допущення магістерської роботи до захисту; висловлюються зауваження та думка про оцінку магістерської роботи за чотирибальною системою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") та про присвоєння певної кваліфікації). Додатково оформлюється в окремі папки з файлами ілюстративний матеріал до доповіді для кожного члена ЕК та самого доповідача.	
Термін виконання роботи	У терміни, визначені вимогами та завданням, а саме, повна готовність – за 10 днів до початку роботи ЕК
Дата і місце підпису роботи автором	На титульній сторінці роботи
Допуск до захисту	На титульній сторінці магістерської кваліфікаційної роботи підписи: 1) керівника магістерської роботи; 2) завідувача випускової кафедри; 3) декана факультету (директора ННІ)

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу студента магістратури кафедри

факультету (ННІ) _____

Національного університету біоресурсів і природокористування України

(прізвище, ім'я та по батькові)

на тему: _____

_____ ,
подану на здобуття ОС “Магістр” за спеціальністю _____

(спеціальність)

“ _____ ” _____ 20 ____ .р

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи:

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу студента магістратури кафедри

факультету (ННІ) _____

Національного університету біоресурсів і природокористування України

(прізвище, ім'я та по батькові)

на тему: _____

подану на здобуття ОС “Магістр” за спеціальністю _____

(спеціальність)

“_____” _____ 20____.р

Рецензент:

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(прізвище, ім'я та по батькові)

ФОРМА ОПИСУ РОБОТИ МАГІСТРА*

I. Магістерська кваліфікаційна робота (папка IvanovAI_2024):

1. Робота (Ivanov.doc)

2. Реєстраційна форма (Ivanov_Forma.doc)

3. Додатки (рецензії, схеми, програмний код, акти впровадження тощо) –
подаються окремими файлами в zip-архіві

Реєстраційна форма

№	Назва поля	Зміст поля
1	Назва роботи	
2	УДК	
3	Автор (ПІБ)	
4	Дата (рік, місяць, день)	
5	Факультет (ННІ)	
6	Кафедра (шифр, назва)	
7	Спеціальність	
8	Освітня програма	
9	Орієнтація освітньої програми (освітньо-професійна чи освітньо-наукова)	
10	Форма навчання	
11	Тема магістерської роботи	
12	Керівник (ПІБ, наукова ступінь, вчене звання)	
13	Консультант (якщо є)	
14	Ключові слова (до 10 слів)	
15	Анотація (до 300 символів)	
Необов'язкові поля		
	Назва поля	Ім'я файлу
	Перелік додаткових матеріалів	.doc
	Архів додаткових матеріалів	.zip

Форма подання переліку додаткових матеріалів

№	Назва поля	Ім'я файлу в архіві
1	Презентація	.pps
2		

* подається одночасно з магістерською кваліфікаційною роботою в електронному та паперовому вигляді, підписана керівником магістерської роботи.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи _____

(підпис)

(ПІБ)

Вимоги щодо оформлення робіт, які подаються для перевірки на ознаки плагіат та розміщуються в репозитарії НУБіП України

1. Магістерська кваліфікаційна робота подається єдиним файлом у форматі MS WORD, першою сторінкою якої є картка магістерської роботи, після якої розміщується титульна сторінка, завдання, зміст і т.д.

2. Назва файлу формується за такими правилами: рік захисту, прізвище, ініціали студента магістратури:

Наприклад, 2021_Іванов А.І._ІІ.doc